

Aktualności - Deus natus est!	1-2
Sylwetki - Maria Skłodowska-Curie	1
Kącik poezji	2
Kącik humoru i zagadki	2

DEUS NATUS EST !

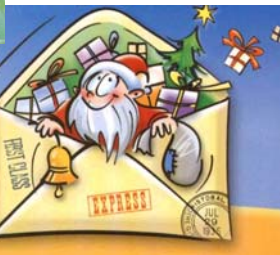
AKTUALNOŚCI

2000 lat temu przez ziemię przeszło Nowe. Tak naprawdę jednak ludzie, a nawet sami chrześcijanie, wciąż mają kłopoty z pełnym zrozumieniem tego co się wtedy wydarzyło. Świadczy o tym chociażby mylenie świątyni z supermarketem i zwyczajów świątecznych z istotą Bożego Narodzenia. Poniżej drukujemy tekst z Płomyczka (12/2001) o zwyczajach świątecznych z całego świata. Życzymy jednak dotarcia - spoza magii i martwej już nieraz tradycji - na nowo do Nowego. Życzymy spotkania z Tym, który przyszedł, aby „wszystko uczynić nowe”. Redakcja.

JAK WIGILIĘ BOŻEGO NARODZENIA SPĘDZAJĄ MIESZKAŃCY INNYCH KRAJÓW?

Szwecja

Mieszkania swoim wystrojem przypominają sklepy z bożonarodzeniowymi symbolami. W oknach wiszą witraże: Mikołaje i gwiazdki. Świąteczny nastrój podkreśla zapach porozkładanych we wszystkich pomieszczeniach pomarańczy nabitych goździkami. Do wigilijnej wieczery zasiada się w czerwonych strojach. Na stole „królują” przeważnie potrawy mię-

sne i przeróżne smakołyki wypiekane przez domowników. Najważniejszym deserem jest okazały piernikowy domek Baby Jagi (szyby są z listków żelatyny, a śnieg na dachu z bezów), który dzieci pieką na kilka dni przed Gwiazdką. Chojnka nie jest tak bogato przystrojona jak w Polsce, zdobią ją przede wszystkim małe pierniki.

Szkocja

Jednym z głównych i najmilszych atrybutów Bożego Narodzenia jest zwyczaj pisania kartek świątecznych do... domowników. Kładzie się je na specjalnej tacy wystawionej tego dnia w widocznym miejscu. Chojnkę zastępują skromne stroiki z gałązek jodły. Wigilijna kolacja składa się przede wszystkim z pieczonego indyka z bakaliami. Stół przyozdobiony jest mnóstwem egzotycznych owoców. Prezenty wręcza się w pierwszy dzień świąt.

SYLWETKI MARIA SKŁODOWSKA CURIE

Maria Skłodowska urodziła się 7.11.1867 r. w Warszawie, w domu przy ul. Freta 16. Była piątym, najmłodszym dzieckiem w rodzinie Skłodowskich. Rodzice Marii byli nauczycielami. **Ojciec** - uczył fizyki i matematyki

w szkołach średnich, **matka** - była przełożoną jednej z najlepszych szkół żeńskich w Warszawie.

W 1877 r. rodzice oddali dziesięcioletnią Marię na prywatną pensję. Po roku nauki w szkole prywatnej, dziewczynka rozpoczyna edukację w gimnazjum rządowym. 12 czerwca 1883 roku w wieku 16 lat Maria Skłodowska kończy szkołę. Za doskonałe wyniki w nauce otrzymuje złoty medal.

W listopadzie 1891 roku, w wieku 24 lat Maria Skłodowska wyjeżdża **na studia do Paryża**. Tu poznaje swojego przyszłego męża (Piotra Curie), z którym następnie prowadzi wspólne badania promieniotwórczości. W 1898 roku uwieńczyło je odkrycie nowego pierwiastka promieniotwórczego, który na cześć ojczyzny Marii Skłodowskiej - Curie nazwany został **polonem**, a następnie drugiego pierwiastka promieniotwórczego - **radu**. Dało to początek innym pracom, które doprowadziły do odkrycia 40 izotopów dziewięciu pierwiastków promieniotwórczych. Wszystkie wyniki swych badań, łącznie z dokładnymi opisami procesów produkcji, ogłaszali drukiem oraz udzielali bezinteresownie szczegółowych informacji technicznych.

Maria Skłodowska - Curie dwukrotnie otrzymała **Nagrodę Nobla** (1903 - fizyka, 1911 - chemia). Po śmierci męża przejęła w 1906 r. jego katedrę fizyki na Sorbonie, a w 1914 r. kierownictwo Paryskiego Instytutu Radowego. Zmarła na skutek następstw napromieniowania 4 lipca 1934 r. w Sancellemoz w Sabaudii.

(Ciąg dalszy ze strony 1)

Ukraina i Rosja

Święta prawosławne zaczynają się dwa tygodnie później niż polskie, na początku stycznia. Rolę wigilijnego opłatka pełni kutia (potrawa z makiem i rodzynkami), którą najpierw stawia się pod ikoną. Po modlitwie wszyscy częstują się kutią. Stół nie obfituje w tyle pokarmów, co w Polsce. Najważniejszymi daniami są: bigos (gotowany z surowej, a nie z kwaszonej kapusty), czerwony barszcz z uszkami, zupa grzybowa, ryby (zwłaszcza smażone) oraz pierogi z kapustą i grzybami. Nie ma tradycji rodzinnego biesiadowania. Prezenty Święty Mikołaj rozdaje ze swoją córką Śnieżynką w Sylwestra.

Litwa

W Wigilię wszystkie mieszkania przystrojone są mnóstwem kolorowych lampionów i płonących świec. Stół przykrywa się obowiązkowo białym, lnianym obrusem i przystraja cytrusowymi owocami dla ich aromatycznego zapachu. Z potraw „królują”: litewskie kolduny (pierogi z farszem z połędwicy wołowej), uszka z barszczem czerwonym i karp w galarecie. Pod koniec kolacji, na deser, podaje się kisiel z żurawin.

Gujana

Kiedy zajdzie słońce, wieczorem, około godziny 18.30, Gujańczycy zasiadają do kolacji, która składa się między innymi z duszonego pstrąga z ryżem i zupy ze szpinakiem. Na tydzień przed Wigilią piecze się ciasto „Black cake”. Po wieczornym wyjściu na ulice i tam składają sobie życzenia. Ulice przystrojone liściami mango i kolorowymi lampkami zawieszonymi na gałęziach drzew przypominają czas karnawału. Ludzie tańczą i śpiewają kolędy w rytmie reggae i soul. Katolicy idą na pasterkę, a później bawią się do białego rana. W gujańskich wioskach popularne są szopki z żywymi zwierzętami, zaś rolę świętej rodziny grają małżeństwa z małutkami dziećmi.

Meksyk

Zwiazaniem Świąt Bożego Narodzenia jest organizowana dziewięć dni wcześniej „la posada”, czyli procesja głównymi ulicami miasta. Odbywa się codziennie aż do Wigilii. Ludzie śpiewają, niosą figurki Matki Boskiej i Jezusa oraz kolorowe, ceramiczne gwiazdy wypełnione kandyzowanymi owocami i cukierkami. Dzieci rozbijają te gwiazdy, zaś wypadające z nich łakocie są symbolem dobrobytu i – przede wszystkim – dobrej zabawy. Uroczyste śniadanie spożywa się 25 grudnia w gronie najbliższych.

KĄCIK POEZJI**ANIOL**

Mój cichszy od ciszy Aniele Boży,
Stanąłeś właśnie przy mnie cały w zastuchaniu.
Czy chcesz niewidoczne okno do nieba otworzyć
I uczyć mnie słuchania szeptów Aniołów
W śniegowych gwiazd spadaniu?

Mój Aniele Boży, który nie śpisz wcale,
A serce Ci czuwa jak ptomyk lampki
wiecznej.
Może Twoją porą, mój Aniele Boży,
Jest wczesny poranek jeszcze przed
świtaniem.

Mój Niewidoczny Aniele. Idziesz wciąż
przy mnie ścieżką niebieską
I widzisz Tę, która moje tzy liczy.

Ty nie masz wakacji Strażniku Boży,
Bo jesteś jak serce wciąż czuwające.

Oczu nie zamkniesz, spać się nie położysz,
Nie schowasz się nawet, jak wieczorem słońce.
Przypomina mi o Tobie liść do szyby przyklejony
I płacz wiatru gdzieś za oknem.

Znikają gdzieś znad łąki motyle,
Ale Ty nie znikasz na jedną nawet
chwilę.

Odlatują ptaki za Śródziemne Morze,
Ale Ty odlecieć ode mnie nie możesz.

Martyna Kołodziejczuk Va

MIKOŁAJEK

Po dobranocce, wczoraj,
gdy skończyła się bajka,
Znalazłam na słomiance
małego Mikołajka!
Okropnie był zmarznięty
i płakał po cichutku,
więc wzięłam go na ręce.
- Jak się masz, krasnoludku?
- Jak śmiesz mnie tak nazywać?
To wcale nie jest miłe!
Ja jestem Mikołajem,
lecz z zimna się skurczyłem...

- Chodź za mną! - powiedziałam
i sama poszłam przodem
do kuchni, gdzie nalałam
do kubka lipy z miodem.

I wiecie co się stało?
Mikołaj wypił tyczek
i urósł! Zachichotał
i cmoknął mnie w policzek.
A potem nagle uciekł...
Lecz coś mi się wydaje,
że jeszcze się zobaczę
z tym Świętym Mikołajem!

Natalia Usenko

Miłość nie polega na
wzajemnym wpatrywaniu
się w siebie, ale wspólnym
patrzeniu w tym samym
kierunku.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

CZTERY ZAGADKI

Mruka do nas jasnym światłem
Płynącym z daleka.
Nim siądziemy do Wigilii
Trzeba na nią czekać.

Jak nazywa się jeden
Z wigilijnych przysmaków
Przyrządzany z rodzynek,
Pszenicy, miodu i maku?

Powiedz, jak są nazywane
Kolorowe bańki szklane,
Które tuż, tuż przed Świętami
Na choince zawieszamy?

Składa nam wizyte
W Święta,
Pamiętając
O prezentach.

Wpadnij tu do nas
koniecznie

Szkoła Podstawowa nr 2 w Piastowie

Biblioteka szkolna
Al. Krakowska 20
05-820 Piastów

Tel/fax: 723 65 53
awil@op.pl

Redakcja: Ewa Wilowska

Kącik humoru

- Mamo, z jakim rękawem dasz
mi dzisiaj koszulę?
- Dlaczego pytasz?
- Bo chcę wiedzieć, dokąd mam
umyć ręce.

Na lekcji polskiego
nauczycielka prosi
Jasia, żeby odmie-
nił przez przypadki
rzeczownik kot.
- Mianownik: kot,
dopełniacz: kota, celownik: kotu,
wołacz: kici, kici!

